

Antanas Pūslis

Kas nerūžtingi-
tie gyvi dingę.

Gyvučių gyvenimo
vaizdelis

KAS NERIŽTINGI - TAI GYVI DINGĘ

gyvulių gyvenimo vaizdelis

Pasakorius

Pamiškėje už klojimo
 Rinkosi į subūvimą
 Visi tie, kas nukentėjo,
 Nuo katino pikto skriaudėjo.
 Svarstė: kaip hubaust plėšiką -
 Pažiūrėkit, kaip tas vyko.
 (Gal būt kam ižiebs tai minti,
 šį vaizdelį suvaidinti.)

KATINAS

(Ateina lėtai žingsniais, visur apuosto
 apžvalgo ir pradeda kniaukti.)
 Miau, ai, vai, miau -
 Beveik badauti jau ėmiau !
 Kur man, va, kur man .?
 Kokian užsukti reik kieman ?
 Kur gaut, kur man gaut ?
 Šviežios mėsytės paragaut ?
 /Jis kniaukdamas už krūmų nueina, netrukus
 čia atbėga pelių šeima: tėvai ir jų vaikučiai/

PELIENĖ (motina)

Cyp - cyp - cyp, mano mažyčiai,
 Jūs palaukit mūsų šičia.
 Kol iš girios, laukų, atšlaimo
 Pradės rinktis į mūs šeimą.
 Mes į gūbas, ten prie raisto,
 Bėgsim paieškot jums maisto.

PELINAS (tėvas)

Tik, cyp - cyp, atsargūs būkit,
 Į nagus kam nepakliūkit !
 Mums gi priešų visur eibės,
 Jie visur mūs veislę graibo.
 (Abu tėvai nueina)

I PELYTĖ

Ei, vaikučiai, nér ko gaišti,
 Kol mes vieni - imkim žaisti -
 Žaidimai ūgdo vikrumą.

II PELYTĒ

O jeigu katinas iš krūmų ?

Neužmiršk, ką sakė tėtis !

III PELYTĒ

Juk, neliepė krūvoj tupėti.

Beto, klausios mūs auselės,

Būdríos, žvytríos mūs akelės ...

I PELYTĒ

Tai, žaiskim "Katiną ir pelę"

(Pelytės žaidžia. Tuo tarpu iššoko tikras katinėlis ir, pasigavęs, nusitempia vieną peliūkštį. Likusieji, baimės apimti, išsislapsto. Po trumpos pertraukos jie vėl pradeda rodytis).

I PELYTĒ

Kaž-kas braška, kaž-kas šlama...

II PELYTĒ

Ai, kur tėtis, kur mūs mama ?

(Dabar atleškia čia žvirbliukai)

III PELYTĒ

Ai, ai, cy - cy, cy, cy.

Bėkim, slėpkimės visi !..

I ŽVIRBLIUKAS

Čir-čir-čyk, čir-čir-čýru

Ar nematot, koks aš vyras ?

Vos sparneliais ašei plast tik,

Tuoį pelytės išsislapstė.

II ŽVIRBLIUKAS

Ei pelytės, grakščios, dailios,

Jūs nebūkit tokios baidios !

III ŽVIRBLIUKAS

Esam drąsūs, bet taikingi.

I PELYTĒ

(staiga išlindusi)

Ar né kiek mums nepavojingi ?

I ŽVIRBLIUKAS

Būkit drąsios, būkit ramios,

ir mus bara kartais mamos...

II PELIUKŠTIS

Nors mes esam ramaus būdo -

Mokam kąsti ne vien grūdą ...

II ŽVIRBLIUKAS

O ar mokat, kaip mes, šokti ?

III ŽVIRBLIUKAS

Ar koki smagų žaidimą ?

III PELYTĖ

Chi, iš juoko galim sprogti !

Pas mus, juk, kursai, įgudimas.

I ŽVIRBLIUKAS

Tai pradėkime žaidimą !

(Žvirbliukai ir pelytės sustoja vieni prieš kitus, pradžioje dainuoja duetu, o paskiau poromis šoka).

ŽVIRBLIUKAI dainuoja :

Mes esam šaunūs žvirbliukai,

Tartum rudi kamuoliukai,

Mes ar vasarą, ar žiemą

Šokam dirvoj ir po kiemą

Čir-čir-čyru, čir-čir-čyk -

Striksime kojom mes iš syk.

PELYTĖS dainuoja :

Mes esam dailios pelytės,

Rausvos, gražios mūs ausytės

Pasirėdžiusios su skoniu

Ir akytės mūs malonios

Cyp-cyp-cypu, cip-cip-cypu

Kur sumanom, ten ir lipam ...

DAINUOJA VISI KARTU

Cyp-cyp-cypu, čir-čir-čyru,

Esam šaunūs(ios) be pagyrų

Mes tol šoksim cyp-čir-čyrkšt

Kok iš kojų kas išvirs

2 kart

(Staiga atbėga pelyčių tėvai ir pradeda bartis)

PELIENĖ

Ogi čia kas per šėlimas ?!

Iš kur neklaužadų tiek imas ?..

Vos tėvai tik iškelia koją,

Tai vaikai drausmės neboja.

PELINAS

Šarap, triukšmą ir žaidynes !

Jei jūs galvos, kaip puodynės

Ir nuovoka sveika jums dingus,

Tai bent klausytumėt protingų !..

(Žaidėjai pakrinka)

PELIENĖ

Kas budrumą taip praranda,

Katė nusuka tam sprandą.

Jau užuodžiu aš jos pėdas...

PELINAS

Su neklaužadam tikros bėdos...

- Ar visi vaikučiai mūsų ?

PELIENĖ

Skaičiavimui gi aš neišprūsus...

- Tu, kaip vyras, užmesk akį.

PELINAS

- Tai, dar ką jinai pasakė !

Juk, žinai mokyklos nėjęs,

Kaip ir visa mūs šeima gausi...

PELIENĖ

Man jau nuojauta į ausį

šnibžda: vienas kuris dinga...

Gal tasai - patsai gražiausias !..

(Verkia. Atskrenda žvirblienė ir
ima taip pat vaikus barti)

ŽVIRBLIENĖ

Argi galima taip neprotingai ?

Pašokti, tarkim, jei norėjot,

tai išskirt sargybą priderėjo.

PELIENĖ

Ar girdit, ką kalba jums suaugę ?

PELINAS

Ėt, neklaužadas tegu ir smaugia,

Gal kiti tada įgaus proto.

ZUKIENĖ

(staiga atsiradusi)

Tik katinas pariebės nuo to.

Jis ir maniškių porą prarijo.

(Ateinaantis)

ANTIS

Kra-kra-kra, esu asmeniškai tikra,

kad ir mano geltonpūkius tris,

dar gūžtoį nugalabijo - tai jis ...

I ŽVIRBLIUKAS

Man rodos - jūs kalbat vienašaliai.
Ar visi katinai blogi būti gali ?

II ŽVIRBLIUKAS

O man net patinka katinėlis:
Toks išsiprausęs, ne susivėlęs;
Maloniai šypsos, poteriauna...

III ŽVIRBLIUKAS

O judesiai grakštūs, apvaldūs..

ŽVIRBLIS

Kvailiukai, tada jis poteriauna,
Kada jau grobį sau sugauna -
Veidmainiai visada pamaldūs.

ŽVIRBLIENĖ

Ach, dabar vaikai - kad noris verkti :
Net tėvams prieštarauti drįsta.

ZVIKIENĖ

Nereikia, kūma, jaunų taip smerkti :
Mažai gyvenimą jie dar pažįsta.
Kada suaugę, tai ir ateis į protą...

(Atleikia varna ir klausosi pokalbio)

PELIENĖ

O kiek naktų dėl jų nemiegota,
Kiek triuso vien maistas atseina ?..

ŽVIRBLIENĖ

Paklausk, ar žino jie duonos kainą ?
O kai, paaukę, sukuria sau šeimą,
Tada tėvų jau pažint nenori :
Tada jau prakaitu jiems dvoki...

ZUIKINĖ

Betgi ne visi - ne visi jie toki,
Būna, kad vaikai klusnūs ir dori ...

(Skubiai įlekia kregždė)

KREGŽDĖ

Kas daryt ? Kas daryt ?
Reikia skubiai daryt,
Nes katinas landžioja kas ryt.
Kas bus, kai jis iš pakrakilės,
grobti vaikučius man pradės ?...

Reikia jį vyt, vyt, vyt -
Į gilų raistą kur nuvyt.

V A R N A

Tai dar, tai dar -

Imsi gainioti jį dabar.

Ir kam čia skūstis, kam vargt ?

Jeigu jis lenda - kakton karkt !..

A N T I S

Kra-kra,

Mano patirtis tikra :

Kas pats grobuonimi būna,

Tas išvien eina su plėšrūnais.

ŽUIKIENĖ

(susigraudinusi)

Žinau: ir mano pora linksmuolių,

Gerklėj besotėj jos prapuolė.

A N T I S

Kra-kra, kaip ir mano dukra

V A R N A

Kart, pakart ! -

Tokius šmeižikus reikia kart !

(Pasišaliha. Netrukus čia atlekia bitutė ir, nekreipdama dėmesio į susirinkusius plepius, stropiai renka iš gėlyčių medų)

Z U I K I S (tėvas)

Man rodo grėsmė mums dėl to būna,

kad katinas veidmainis ir pasalūnas.

PELINAS

Draugai, aš turiu puikią mintį :

Katinui skambutį reik pakabinti.

ŽVIREBLIS

Bravo, puiki tavo makaulė

Vadinas, kai sėlinti-jisai pradės
parištas skambutis nuolat dindės. -

Pavojus bematant mums nusiris ...

ŽVIRBLIENĖ

Bet kas jį parišti jam išdris ?

P E L Ė S

Ką mes čia galim mažutės pelės -

trūksta mums drąsos ir spēkelės ?!..

ŽVIRBLIAI

Ir mes nedidesnio už jus ūgio.

Z U I K I S

Man sprogtų širdis nuo baimės smūgio.

A N T I S

Aš narsi tik vandenyje.

Z U I K I S

O mūsų padermė visų, juk, bijo.

Aš manau, kad išvengti pavojų,

nereikia bėgsmui gailėt kojų.

A N T I S

Geriausia, kra, kuris kaip gali -

Tesigina individualiai.

PELIENĖ

(kreipdamosi į bitutę)

Ką galėtum, bitut, mums patarti ?

Tu, viską girdėjai, būdama arti.

BITUTĖ

Niekus plepėjot, nors ir suaugę -

Tiktai vienybė silpnus apsaugo.

Kada darbymetė mūs šeimoj kūpa,

Man posėdžiauti ~~sut~~ jums nér ūpo.

Kas visad bailūs ir nerįžtingi !

Pasmerkti žūčiai - jie gyvi dingę.

(Bitutė nuleįkia. Staiga sutemsta).

Pabaiga

Autoriaus adresas:

Vilnius,

Vytenio g-vė 4-2

